

Chiropcontact

**Contactblad van de vleermuizenwerkgroep van
Natuurpunt vzw**

19^e jaargang nr. 3

Vleermuizenwerkgroep

Voorzitter: Alex Lefevre

Klissenhoek 85, 2290 Vorselaar, 014 51 62 01

[vleermuizenalex@yahoo.com](mailto: vleermuizenalex@yahoo.com)

Secretaris:

Penningmeester: Kris Boeckx

Koeneind 13, 2440 Geel, 014 59 26 26

[Kris.Boeckx@vleermuizeninfo.be](mailto: Kris.Boeckx@vleermuizeninfo.be)

Provinciale coördinatoren

West-Vlaanderen: Bob Vandendriessche

Begoniastraat 26, 8020 Oostkamp, tel: 0477 75 74 91

[bob.vandendriessche@natuurpunt.be](mailto: bob.vandendriessche@natuurpunt.be)

Oost-Vlaanderen: Daan Dekeukeleire

Polderdreef 37, 9840 De Pinte, 0474 48 89 79

[daan.dekeukeleire@gmail.com](mailto: daan.dekeukeleire@gmail.com)

David Galens

Hoogstraat 28, 9820 Merelbeke, 0474 22 93 12

[david.galens@gmail.com](mailto: david.galens@gmail.com)

Antwerpen: Filip Borms

Roosendaalbaan 21, 2920 Kalmthout, 03 666 15 56

[filipborms@hotmail.com](mailto: filipborms@hotmail.com)

Limburg: Ghis Palmans

Volmolenstraat 1, 3910 Neerpelt, 011 64 82 74

[ghis.palmans@dxadsl.be](mailto: ghis.palmans@dxadsl.be)

Brabant:

Contactpersoon Natuurpunt

Wout Willems

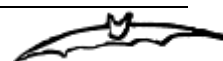
Coxiestraat 11, 2800 Mechelen, , 015/29 72 68

[Wout.willems@natuurpunt.be](mailto: Wout.willems@natuurpunt.be)

Wie jonger is dan 25 en interesse heeft in vleermuizen, kan ook contact opnemen met de vleermuizenwerkgroep van JNM

JNM, Kortrijksepoort 192, 9000 Gent, 09/223 47 81

[zwg@jnm.be](mailto: zwg@jnm.be)

Woord van de voorzitter

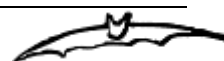
Beste vrienden,

De tijd vliegt voorbij, seizoenen komen en gaan. Voor we het ons goed en wel realiseren zitten we terug in de herfst en kunnen onze gevleugelde vrienden zich klaarmaken om in winterslaap te gaan. Maar hebben de vleermuizenpopulaties niet te lijden gehad van het slechte voorjaar en warme zomer? Voorlopig hebben we hier het gissen naar maar hier en daar komen berichten binnen van verminderde vleermuisactiviteit. We zullen wel eerst alles eens grondig dienen te analyseren of de tendens wel echt negatief is. Feit is dat vleermuizen nog steeds te lijden hebben van een verlies aan geschikte biotopen en verblijfplaatsen. Niettemin zijn de afgelopen maanden enkele bijzondere initiatieven genomen om het tij te keren en hen te helpen. Zo was er de inhuldiging van de allereerste vleermuizentoren voor België te Vorselaar (waar in één van de volgende nummers van Chirocontact extra aandacht aan zal besteed worden). Een week later was er de inhuldiging van een nieuwbouw ijskelder te Houwaart. Zelfs indien deze kunstwerken niets opleveren, dan nog zal het feit dat vleermuizen uitgebreid onder de aandacht kwamen een indirect positief effect hebben gehad. Met de komende Europese Nacht van de Vleermuis (een gezamenlijk initiatief van Natuurpunt en het Agentschap voor Natuur en Bos) in het verschiet met meer dan 45 activiteiten kan het niet anders dan dat de vleermuizen nog extra aandacht krijgen. Hopelijk kunnen dergelijke initiatieven bijdragen aan een betere bescherming van de vleermuizen.

Maar het is niet altijd negatief. Nog steeds worden er diverse waarnemingen gedaan van ingekorven vleermuizen, bosvleermuizen, kleine dwergvleermuis, grijze grootoren en Brandts vleermuis. Dit wijst erop dat we nog steeds heel weinig kennen betreffende onze vleermuispopulaties. Hopelijk zijn we niet te laat om zeldzamere soorten optimaal te beschermen. Maar niet alleen zeldzamere soorten verdienen onze aandacht. Zo loopt op waarnemingen.be nog steeds het rosse vleermuisproject waarbij elke waarneming van deze soort (alook nulwaarnemingen) mogen ingegeven worden. Alvast dank voor de moeite en het gaat jullie goed.

Vleergroetjes

Alex

Allerlei

Het natuurreservaat de Kuifeend : interessant voor de meervleermuis ? (Daniël Sanders, d.sanders@skynet.be)

Ingevolge een lopend monitoringproject op de Reichterscheldeoever (o.a. bepalen lokale staat van instandhouding, mede in relatie tot de ontwikkelingen in het havengebied en de hieraan gekoppelde compensaties) werd de aanwezigheid van de meervleermuis (*Myotis dasycneme*) in en nabij het natuurreservaat De Kuifeend in 2009 en 2010 vastgesteld.

Nadat dit mij in 2011 bekend werd, leek me dit het uitgelezen moment om dicht bij huis deze soort te kunnen waarnemen en zodoende te leren (her)kennen.

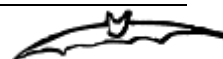
Bij mijn eerste nachtelijke bezoeken aan de Kuifeend in augustus (7 en 15 augustus 2011) werd mijn geduld op de proef gesteld : geen meervleermuis te detecteren ! Echter op 1 september 2011 werd m'n volharden beloond met een eerste waarneming (incl. bevestigende opname met de batdetector D240x). In september verliepen de waarnemingen in crescendo met als hoogtepunt op 28 september 2011 een simultane zichtwaarneming van 5 meervleermuizen ! In de loop van oktober nam het aantal waarnemingen (er werd door de band bij elk bezoek telkens 2 uur geobserveerd vanuit de vogelkijkhut) weer geleidelijk af. De laatste vleermuisactiviteit op de Kuifeend in 2011 werd waargenomen op 9 november. Enkel de meervleermuis was toen nog beperkt actief.

Deze, voor mij eerder onverwachte, laat op het jaar waargenomen activiteit deed bij mij de vraag rijzen of er ook zo vroeg op het jaar activiteit van de meervleermuis te bespeuren zou zijn en of deze activiteit op de Kuifeend ook het ganse seizoen zou aanhouden. Alzo was het idee geboren om in 2012 de Kuifeend op regelmatige basis te bezoeken en te controleren op meervleermuis-activiteit.

Op de hieronder aangegeven data werd post gevat in de vogelkijkhut van het natuurreservaat De Kuifeend gedurende minimum een tweetal uur (enkele uitzonderingen niet te na gesproken omwille van onweer of andere ongunstige omstandigheden).

Data	Aanwezigheid meervleermuis
23 maart	X
12 april	
22 april	X
1 mei	X
11 mei	
13 mei	X
20 mei	X
26 mei	X

Data	Aanwezigheid meervleermuis
18 augustus	X
27 augustus	X
8 september	X
9 september	X
18 september	X
20 september	X
22 september	X
28	X

14 juni	X
23 juni	X
6 juli	X
11 juli	X
21 juli	X
24 juli	X

september	
30 september	X
7 oktober	X
23 oktober	X
7 november	X
25 november	
26 november	X

Enkel op 12 april, 11 mei en 25 november 2012 werd er geen meervleermuis waargenomen, op alle andere data werd minimaal één maal de meervleermuis gedetecteerd.

Op 25/11 bedroeg de temperatuur nog geen 10°C en was er totaal geen vleermuisactiviteit.

Op 11/5 werd geen Myotis-activiteit waargenomen, Gewone en Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis en Laatvlieger daarentegen waren wel actief.

Op 12/4 zal de meervleermuis naar alle waarschijnlijkheid wel actief geweest zijn, echter tussen de vele Myotis-signalen van de opnames waren geen typische Meervleermuis-signalen te onderscheiden.

Deze volgehouden inspanning om op regelmatige tijdstippen op dezelfde plaats te inventariseren – en dit met het soms lange wachten bij frisse najaarstemperaturen (zeker bij een kille noordelijke bries) tot gevolg – resulteerde in een mooie reeks meervleermuisgegevens. En af en toe wordt je verrast door een ‘specialleke’. Hoe minder vleermuisactiviteit, hoe meer aberrante signalen opvallen natuurlijk. Zo werden op 8 en 22 september en op 7 oktober 2012 tevens Kleine dwergvleermuizen (*Pipistrellus pygmaeus*) aan de kijkhut waargenomen.

Er werden echter geen kwantitatieve data verzameld. Conclusies zijn dan ook moeilijk te trekken, uitgezonderd het feit dat de Meervleermuis gedurende het ganse activiteitsseizoen op de één of andere manier van de Kuifeend gebruik maakt.

Gevoelsmatig kunnen wel enkele hypothesen naar voor geschoven worden.

Zo kan vermoed worden dat op bepaalde waarnemingsdagen, dagen waarop slechts één of enkele waarnemingen werden verricht, het in die gevallen om dieren ‘op route’ gaat, waarbij ze enkel langs de Kuifeend passeren.

Globaal genomen heb ik de indruk dat de meervleermuis pas vrij laat actief wordt op de Kuifeend, maar dat deze activiteit ook langer aanhoudt in vergelijking met de andere aanwezige soorten. Maakt het feit dat de meervleermuis een ‘noordelijkere’ soort is hem minder koude gevoelig waardoor hij ’s nachts en later op het seizoen langer actief kan zijn ? Bevestiging van het feit dat meervleermuizen eerder lichtschuw zijn is hier niet te vinden : door haar ligging te midden het rangeerstation, waar de spoorbundels verlicht worden door 30m hoge lichtpylonen, kan men ietwat overdreven stellen dat de Kuifeend baadt in het licht. Bevestigen uitzonderingen de regel ?

Ondanks de vele vragen hoop ik dat de hiermee aangetoonde aanwezigheid van deze Habitatrichtlijnsoort op de Kuifeend van het voor- tot het najaar zal kunnen bijdragen tot een nog betere bescherming en beheer van dit erkende natuurreservaat en zijn omgeving zodat dit ook ten goede komt van de meervleermuis zelf.

Rest er mij enkel nog de conservator, Ludo Benoy, en Infrabel (NMBS) te danken voor het verlenen van de toestemming de terreinen betreden op die nachtelijke uren.

Winnen motten de wapenwedloop?

(Auteur: Wim Veraghtert (Natuurpunt Studie) - Foto: Leo Janssen)

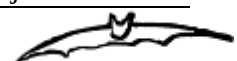
Nachtvlinders vormen een belangrijk deel van het vleermuizenmenu. Om niet als vleermuishapje te eindigen beschikken nachtvlinders echter over enkele bijzondere hulpmiddelen. De wapenwedloop tussen motten en vleermuizen is nog volop aan de gang, maar volgens Britse en Amerikaanse wetenschappers zijn de motten aan het winnen.

Om de ultrasone geluiden van vleermuizen om te zetten naar een frequentie die hoorbaar is voor de mens gebruiken we speciale apparatuur: bat-detectoren. Motten hebben daar geen nood aan: via gehooropeningen, naargelang de familie aan de zijkant van het borststuk of het achterlijf, zijn ze perfect in staat om de geluiden van vleermuizen te registreren. Vergeleken met het menselijk oor is de bouw van hun gehoororgaan bovendien bijzonder eenvoudig: het bevat slechts enkele zenuwcellen die rechtstreeks in verbinding staan met de hersenen. Terwijl jonge mensen geluiden horen tot frequenties van 20 khz opvangen, en honden tot 30khz, horen nachtvlinders veel hogere tonen.

De Grote wasmot heeft misschien wel de beste oren ter wereld (Foto: Leo Janssen)

Een pas gepubliceerd onderzoek op de Grote wasmot (*Galleria mellonella*) onthulde dat deze soort gevoelig is voor geluiden met frequenties tot 300 khz. Hetzelfde beestje hoort ook lagere tonen vanaf frequenties van 20 khz. Geen enkel ander dier hoort zo goed! Dat de Grote wasmot zo'n gevoelig gehoororgaan heeft overtreft alle verwachtingen. 'Er bestaat in de natuur immers maar weinig dat een geluid van die toonhoogte produceert', stelt James Windmill van de universiteit van Strathclyde. De hoogste geluiden die vleermuizen produceren gaan tot 212khz en tot nu toe dachten biologen dat nachtvlinders enkel lagere tonen konden horen. Van de Plakker wisten we al dat hij in staat is om geluiden tot 150khz op te pikken, maar de Grote wasmot is dus minstens dubbel zo sensitief. Wel blijkt de wasmot

het meest gevoelig te zijn voor tonen rond 80 khz, de gemiddelde frequentie van zijn baltsroep.

Sommige vleermuizen zijn zich gaan aanpassen om hun prooiën alsnog efficiënt te verschalken. Zij zijn bv. stiller gaan roepen, zoals de grootoorvleermuis, die een fluistersonar heeft. Motten horen grootoorvleermuizen dus niet van ver aankomen. Als de vleermuis te dicht genaderd en er geen kans meer bestaat om weg te vliegen, laat de mot zich in een ultieme ontsnappingspoging als een steen uit de lucht vallen. Enkele soorten nachtvlinders beschikken echter over nog een extra verdedigingsmiddel: zo kunnen Beervlinders ook ultrasone geluiden produceren. Door zelf terug te roepen wanneer een vleermuis te dicht nadert, wordt de nachtvlinder stoorzender in plaats van prooi. Daarmee vormen nachtvlinders de enige dieren die de sonar van hun predatoren kunnen verstoren.

Een nieuw onderzoek naar de forse beervlinder *Bertholdia trigona*, die voorkomt in de woestijn van Arizona, maakt duidelijk hoe de nachtvlinder de naderende vleermuis verstoort. Indien een vleermuis een potentiële prooi heeft opgespoord, verhoogt hij zijn roepfrequentie om preciezere informatie over de grootte en locatie van de prooi te krijgen. Ook de nachtvlinder merkt dat het roeppatroon versnelt en de sterkte ervan toeneemt: hij weet dus dat de vleermuis achter hem aan zit. Daarop gaat de beervlinder ook sneller roepen. Door tot 4500 keer per seconde ultrasone klikgeluiden te maken, maakt hij het de vleermuis onmogelijk om zijn eigen echo duidelijk te ontvangen. Deze manier van verdedigen werkt in 93% van de gevallen. Onderzoekers die de oren van een aantal nachtvlinders onklaar hadden gemaakt, stelden vast dat 83% daarvan ten prooi viel aan de vleermuis.

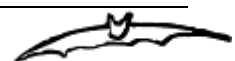
Ze vallen op je bed ...en bijten je dan dood ... toch zeker in Luxemburg (via Bram Van Ballaer)

Een inwoner van het Groothertogdom Luxemburg werd recentelijk 's nachts gebeten in zijn slaapkamer door een vleermuis. De vleermuis is op het bed gevallen of neergestreken naast het gezicht van de slaper. De vleermuis heeft waarschijnlijk uit angst de persoon in het gezicht gebeten. Volgens de eerste analyseresultaten was de vleermuis besmet met het rabiësvirus (=

hondsdolheid). Dit is het eerste geval sinds jaren waarbij rabiës werd vastgesteld bij een wild dier in Luxemburg.

Meestal vallen vleermuizen niet actief aan. Ze zoeken nooit de nabijheid van mensen op. Een vleermuis die aangetast is door het rabiësvirus heeft echter moeilijkheden met vliegen en oriëntatie, waardoor ze ongewild terecht kan komen in de nabijheid van mensen of benaderd worden door nieuwsgierige mensen. Soms brengen huiskatten zieke vleermuizen binnen in huis of presenteren deze aan hun baasje. Uit angst, en in een afweerreactie, zal de vleermuis dan bijten.

Te nemen voorzorgsmaatregelen

Mocht u in contact komen met vleermuizen neemt u best enkele voorzorgsmaatregelen, zeker indien de vleermuis verdacht of ongewoon gedrag vertoont.

- Raak vleermuizen niet aan en vang ze niet
- In het geval van beten, krabben of andere letsels door vleermuizen, of elk ander contact met deze nachtdiertjes, neemt u best contact op met uw huisarts. Artsen kunnen het rabiëscentrum WIV-ISP consulteren om eventueel een behandeling in te zetten (rabiësvaccinatie, eventueel in combinatie met een injectie van antilichamen).

Rabiës bij vleermuizen

Rabiës of hondsdolheid is een virale ziekte die het zenuwstelsel van zoogdieren aantast. Het is een dodelijke aandoening bij mens en dier. Een geïnfecteerd dier scheidt het virus massaal uit via zijn speeksel. Het is een zeldzame aandoening bij vleermuizen en tot nu toe werden nog geen gevallen vastgesteld bij vleermuizen in België. Sporadisch worden gevallen van besmetting vastgesteld bij vleermuizen in Frankrijk en Nederland, en sinds kort is er dus ook in het Groot Hertogdom Luxemburg vastgesteld. Elk jaar worden in ons land tussen de 10 à 20 personen met het rabiësvaccin, en soms bij een hoog risico ook met antistoffen, na een aanval, beet, krab of direct contact met een vleermuis.

In Europa zijn sinds de jaren zeventig vijf mensen gestorven ten gevolge van vleermuizenrabiës. Het laatste geval deed zich voor bij een vleermuisliefhebber in 2002 in Schotland.

Commentaar van lezers

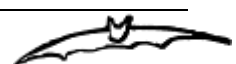
Dat die besmette vleermuis toevallig op het bed gevallen is en in het gezicht van de slaper gebeten heeft moet u zeker niet geloven. Er is niets ongewild aan, het opzoeken en bijten is integendeel een bewuste overlevingsstrategie van het hondsdoheidvirus

Anoniem: spijtig voorval, en uitzonderlijk,
en ik hoop het beste voor uw zoon,..... op de weg is het iedere dag traumatisch! maar het is de gewoonte van de dag,

enkele weken geleden werd mijn zoon gebeten terwijl hij sliep. Eerst naar de spoed, dan naar de huisarts die hem diezelfde dag naar Brussel stuurde voor het vaccin tegen hondsdoheid. Erg traumatisch hoor!!!

Een betere foto was er niet zeker om de mensen schrik te doen krijgen?
en nu jacht op de vleermuis? zoals (bijv) in het verleden met de vos? en wat ons nog rest van natuur...verder afbreken?
gezondheid.be >> schandalig!

a ik vind dit ook een beetje 'opgeblazen'. Over 2 jaar hebben wij in ons huis met de vleermuizen plaag gezeten, tot zover dat wij ons ene kamer het plafond opnieuw moesten uitbreken en herstellen, maar ocharme, die beestjes zijn zo klein en fladderen alleen 's nachts

rond maar het waren er wel een 100 tal. Het is zoals bij een mug, als die besmet is en bijt u, ja dan heb je het ook zitten he....

Vleermuizen kunnen wel degelijk agresief zijn. Op warme zomer avonden komen ze altijd rond het terras fladderen als we bv nog buitenzitten na een bbq. Als je wat begint te fluiten komen er meer en komen ze dichterbij. Als er dan bv kinderen die proberen te pakken kan het heel gemakkelijk zijn dat ze aanvallen.

het is inderdaad zo als je ze niets verkeerd doet dan doen ze zelf ook niets.

Maar je moet er nu ook geen troeteldiertjes van maken eh.

Omgeving bepaalt de sociale structuur van een kolonie

(The paper, which is published in PLOS ONE, was co-authored by Dr Ruth Angell and Professor John Altringham at The University of Leeds and by Professor Roger Butlin at Sheffield University. It was funded by a Natural Environment Research Council (NERC) PhD studentship to Ruth Angell, with additional support from the NERC Biomolecular Analysis Facility at Sheffield.)

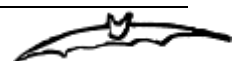
Meer dan 10 jaar heeft een team biologen olv professor John Altringham verschillende groepen watervleermuizen bestudeerd in een gebied gesitueerd langsheen een traject van 50 km aan de oevers van de rivier Wharfe. Er werden verblijfplaatsen gevolgd in Ilkley en Addingham, stroomopwaarts in Grassington en nog hogerop in de dorpen Kettlewell en Buckden.

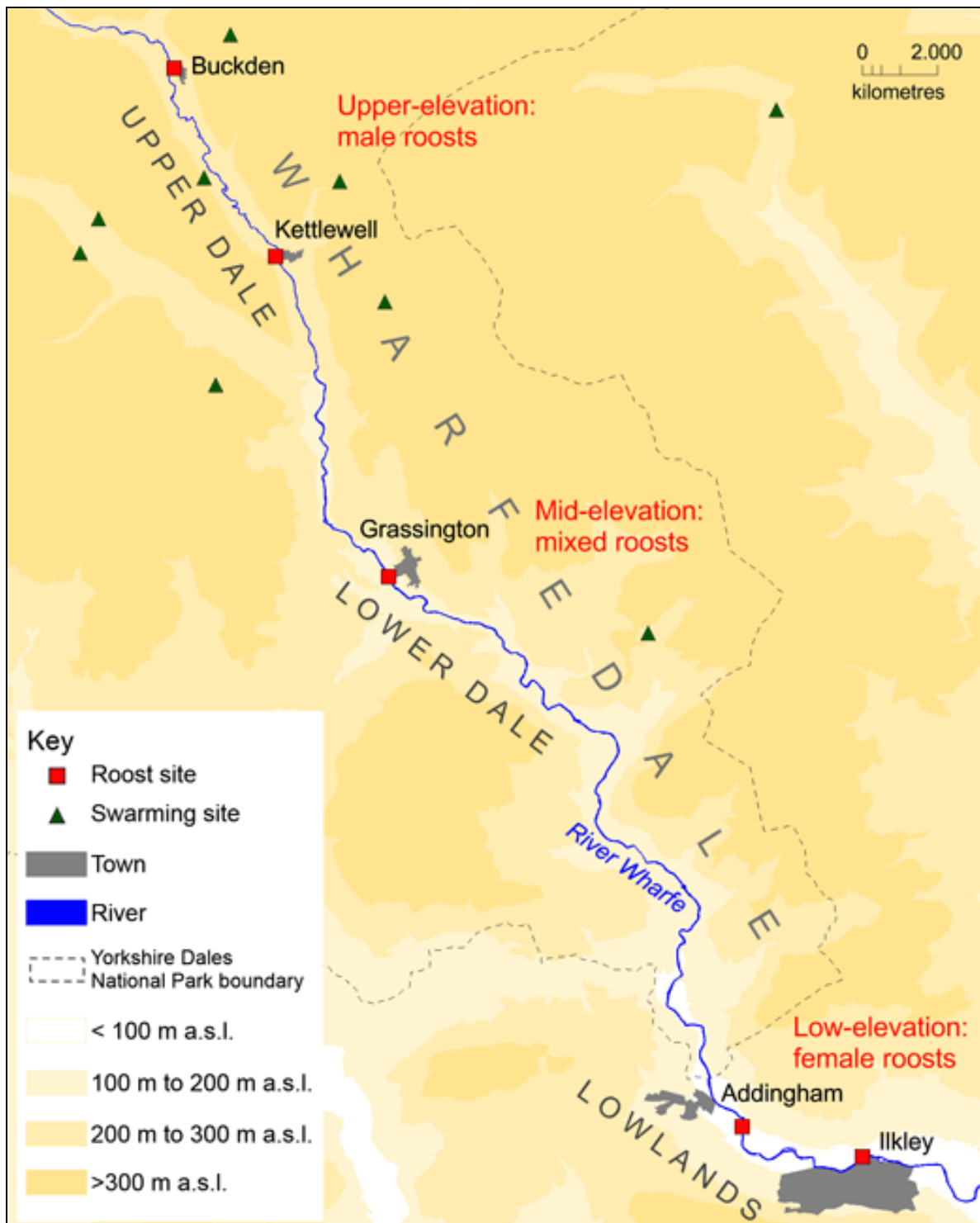
De onderzoekers stelden vast dat alle kolonieverblijven van watervleermuizen in het lagere deel van het Wharfedal tijdens de lente en zomer bewoond waren door vrouwtjesvleermuizen en hun nageslacht. De mannetjes bewoonden overwegend winderige verblijfplaatsen die hoger stroomopwaarts gelegen waren. Tot ieders verbazing werd in Grassington een groep ontdekt die bestond uit vrouwtjes en mannetjes. Hij bevond zich tussen de kolonies moederdieren in het lager gedeelte en de vrijgezellen in het hoger gelegen gedeelte in. In het stroomafwaarts gelegen deel worden in de verblijven geen mannetjes getolereerd. Hoog gelegen verblijven worden alleen door mannen gebruikt. Maar tussen beide, in het midden, in Grassington, leven beide seksen samen. Nog hogerop, in Buckden en Kettlewell bestaan de groepen alleen uit mannetjes

Hieruit kan besloten worden dat de sociale structuur van de kolonies wijzigt naargelang de omgeving.

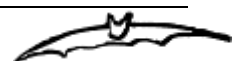
Een mogelijke reden hiervoor is dat moederdieren zo voedselconcurrentie met de mannetjes trachten te vermijden. Het aanmaken van moedermelk kost veel energie en bijgevolg moeten er veel insecten gevangen worden.

Maar het is evenzeer mogelijk dat mannetjes omwille van de parasitaire druk de voortplantingskolonies vermijden. In warme, overbevolkte kraamkolonies zitten vrouwtjes en jongen vaak vol ectoparasieten, mijten en teken. Een goede reden om er weg te blijven!

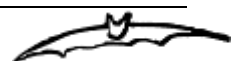
In het stroomopwaarts gelegen Grassington heeft de kolonie een gans andere sociale structuur. Zowel mannetjes als vrouwtjes met hun jongen verblijven tijdens de lente en zomer in holle ruimtes van de stenen bruggen en in holtes in essen. Mogelijk zijn er daar gemengde verblijfplaatsen omdat ze bij de mannetjes warm zitten. Op deze manier kost het minder energie om de baby's warm te houden, zodat ze sneller groeien. In deze eerder marginale omstandigheden is het nuttig een paar mannetjes te tolereren. De drijfveer voor de mannetjes om het gevaar een massa parasieten op te lopen te trotseren, is eenvoudig: seks. Gedurende lente en zomer leven beide seksen normaal gescheiden. Op het einde van de zomer, in de paartijd, zoeken ze elkaar op nabij overwinteringsplaatsen. In en rond deze

winterverblijven (in dit geval grotten) verzamelen zich grote aantallen vleermuizen om te paren. Een gebeuren dat zwermen genoemd wordt.

Door het genotype van honderden individuen te bepalen, is er een gedetailleerd beeld van het sociaal en seksueel gedrag gekomen. De resultaten hiervan ondersteunen de theorie dat de mannetjes van Grassington bevoordeeld zijn bij het paren.

In Grassington verblijven het overgrote deel van de vaders van de jonge vleermuizen in de zomer bij de vrouwtjes. De vaders van de jongen in Addingham en Ilkley werden gevangen tijdens het zwermen bij de grotten. Een vrijgezel uit Buckden is steeds een vrijgezel uit Buckden. Hij bezoekt tijdens de zomer nooit de vrouwtjes in Grassington. Alleen zwermen en paren in de herfst is voor hen weggelegd.

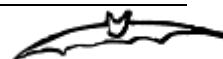

van onze mediawatcher Wout Willems

Uit Het Nieuwsblad van 31 mei 2013

Vleermuizenpopulatie in Vladslo groeit aan

In twee van de vier bunkers op het domein Ter Heide zijn zeven vleermuizen geteld die er overwinteren. Dat is een goed resultaat na een jaar. Het kasteel Ter Heide met aanpalend bos situeert zich op de grens van Koekelare en Vladslo en dateert oorspronkelijk uit de elfde eeuw. Duitse officieren zwaaiden er de plak tijdens de Eerste Wereldoorlog. Nu blijven er uit die periode nog vier bunkers over. 'Twee jaar terug hebben we de bunkers geïnspecteerd en nagegaan in hoeverre ze voldoen als overwinteringsplaats voor vleermuizen', zegt Dirk Anseeuw, verantwoordelijke voor de vleermuizenwerkgroep van Natuurpunt De Ruidenberg. 'Vorig jaar hebben we de tochtgaten gedicht en houten planken en bakstenen aangebracht als schuilplaats voor de vleermuizen. Zo heerst er een vochtige, maar constante wintertemperatuur van ongeveer vier graden. In de zomer stijgt de temperatuur tot zo'n twaalf graden.' Zeven dieren 'In twee bunkers overwinterden zeven vleermuizen van twee verschillende soorten', aldus Anseeuw. 'De andere bunkers konden we niet inspecteren omdat er te veel water in stond. Een jaar na de inrichting is dat een goed resultaat. Het duurt zo'n vijf jaar alvorens de vleermuizen in grotere getale hun weg vinden naar de bunkers. We wachten dus op meer vleermuizen van nog andere soorten.' 'In het Wijnendalebos tellen we ondertussen al 48 vleermuizen in de bunker die er vijf jaar geleden werd ingericht', zegt Anseeuw. 'In de herfst starten we met cameraonderzoek in Ter Heide om het gedrag en de bewegingen van de vleermuizen nauwkeurig in beeld te brengen. Vleermuizen zien met hun oren en deze geluiden kunnen we registreren met een batdetector. Ter Heide vormt een onderdeel van een netwerk van zo'n zeshonderd overwinteringssites voor vleermuizen in Vlaanderen.'

Uit Het Laatste Nieuws van 10 juni 2013

Vleermuizenproject in bunkers

De provincie Vlaams-Brabant wil de gemeente Gooik financieel steunen bij het realiseren van natuurprojecten. Ze gaan er vier bunkers uit de oorlog als slaappleats voor vleermuizen laten inrichten. Vleermuizenwerkgroep ZW-Brabant is reeds jaren actief bezig met het zoeken en inrichten van winterverblijven voor vleermuizen. Zo werd de volledige bunkergordel geïnventariseerd van Halle tot en met Roosdaal. In Gooik staan nog 8 bunkers die ingericht kunnen worden als overwinteringsplaats voor vleermuizen. Via dit natuurproject zullen 4 bunkers een vleermuisvriendelijke inrichting krijgen en worden ze gevrijwaard van verval. Tijdens de winter kunnen vleermuizen er overleven, terwijl de bunkers in de zomermaanden bezocht kunnen worden door scholen. Vleermuizenwandeling Om de vleermuizen in de schijnwerpers te plaatsen, zal er een vleermuizenwandeling uitgestippeld worden met een bijhorende wandelfolder. Tevens zal er bij één van de in te richten bunkers een informatiebord voorzien worden. "We willen hiermee de gemeenten maximaal stimuleren om actief rond hun koesterburen en leefgebieden te werken. Gemeenten kunnen tot 80 procent provinciale ondersteuning krijgen bij de realisatie van natuurprojecten. Het maximale subsidiebedrag bedraagt 20.000 euro per project", verduidelijkt Luc Robijns, gedeputeerde voor milieu en duurzaamheid.

Uit De Standaard en uit Het Nieuwsblad van 13 juni 2013

Asbestfort van Kapellen nog niet te koop

Het leger kan het Fort van Kapellen nog niet verkopen door het asbest dat in de loodsen aanwezig is. Het gemeentebestuur deed alvast een bod en maakt plannen om het gebied een nieuwe bestemming te geven, maar moet wachten op de volledige sanering. Het gemeentebestuur is al enkele jaren aan het praten met het Comité tot Aankoop van Onroerende Goederen van het ministerie van Defensie om de gronden van het Fort van Kapellen te verwerven. Het wil op de site aan de Fortsteenweg een mix van sociale woningbouw en zone van openbaar nut combineren, terwijl het grootste deel wordt ingepland als natuurgebied dat in handen komt van de vzw Kempisch Landschap. Voor de site is er al een RUP (Ruimtelijk Uitvoeringsplan) opgemaakt en goedgekeurd. In de loodsen van het fort staan nu nog steeds oude legervoertuigen en tanks, bestemd voor het Brusselse legermuseum, gestald. Bij een inspectie, iets meer dan twee jaar geleden, werd vastgesteld dat asbest neerdwarrelde van de dakbedekking van de hangars. 'Dat asbest maakt dat niets kan worden verkocht of verplaatst, alhoewel het gebied wel te koop staat op de lijst van Defensie,' zegt burgemeester Dirk Van Mechelen (Open VLD). 'De volledige site moet worden gesaneerd vooraleer er iets kan gebeuren.' In het najaar begint een gespecialiseerd bedrijf met het opruimen van de verontreiniging in de loodsen. Wanneer die klus geklaard is en het restant van de verzameling oude legervoertuigen dat onder het stof ligt, gereinigd en naar Brussel overgebracht is, kan de verkoop van het domein plaatsvinden. 'De gemeente staat klaar om alles aan te kopen en om nadien stukken door te geven aan andere partijen', zegt Van Mechelen. Natuurgebied Het grootste gedeelte van de zone blijft natuurgebied. Langs de Fortsteenweg is plaats voor een aantal huurwoningen, die worden gebouwd door de sociale huisvestingsmaatschappij De Ideale Woning. Achter de huidige hangars komt een plek waar ARRO twintig sociale koopwoningen kan optrekken. De locaties van de woningen, de

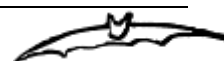

plekken voor natuurgebied en de openbare ruimtes zijn bekend. Ontwerpers en architecten moeten nu hun werk doen. 'Ondertussen overleggen we met buurgemeenten hoe we de zones van openbaar nut kunnen invullen.' De plannen voor de bouw van een door de provincie betaalde topgymhal op de plaats van de asbestloodsen, overleefde de besparingsronde in de provincieraad niet. Er wordt nu bekeken of via een bovengemeentelijke samenwerking en met hulp van de provincie en het Vlaams Gewest de hal toch nog kan worden gebouwd.

Uit Het Nieuwsblad van 13 juni 2013

Vleermuizenproject krijgt geld van provincie

Het Vleermuizenproject in Gooik is een van de 33 natuurprojecten in 24 gemeenten die door de provincie financieel gesteund worden voor een bedrag van 348.334 euro. 'Die subsidies zijn een instrument om het gemeentelijk natuurbeleid te versterken', zegt gedeputeerde voor Milieu Luc Robijns (Groen!). De Vleermuizenwerkgroep ZW-Brabant is al jaren bezig met het zoeken en inrichten van winterverblijven voor vleermuizen. Daarvoor hebben ze de volledige bunkergordel van Halle tot Roosdaal geïnventariseerd. In Gooik staan nog acht bunkers die ingericht kunnen worden als overwinteringsplaats. Vier bunkers krijgen nu een vleermuisvriendelijke inrichting. Bovendien worden ze gevrijwaard van verval. Vlaanderen telt nog een twintigtal vleermuizensoorten. De meeste zijn zeldzaam, waardoor vleermuizen en hun verblijfplaatsen wettelijk beschermd zijn.

Mededelingen Activiteiten

Giften

Het rekeningnummer waarop giften mogen gestort worden is: 293-0212075-88 van Natuurpunt. Voor de vleermuizenbescherming in Vlaanderen te ondersteunen mag het projectnummer 3171 vermeld worden. Giften vanaf 40€ zijn fiscaal aftrekbaar. Alle giften die op dit projectnummer toekomen, worden integraal gebruikt om aankopen van vleermuisreservaten te ondersteunen zoals het fort van Walen, de Schans van Smoutakker, de Steenoven te Turnhout, enz.

Abonnee Chiropcontact

Wil je Chiropcontact in de toekomst niet meer ontvangen, geef dan jouw naam en emailadres door aan vleermuizen@natuurpunt.be. Ook nieuwe abonnees voor Chiropcontact kunnen zich via hetzelfde adres aanmelden. Graag met vermelding van provincie en adres. Mededelingen en artikels stuur je best naar kris.boeckx@vleermuizeninfo.be.

Activiteiten Nacht van de vleermuis

Alle plaatsen met evenementen zijn te vinden op onderstaande link:

http://www.natuurpunt.be/nl/vereniging/campagnes-en-acties/europese-nacht-van-de-vleermuis---activiteiten_3146.aspx

Artikels Chiropcontact

Artikels voor Chiropcontact moeten aangeleverd worden in Microsoft Word, lettertype Times New Roman 12, foto's apart meeleveren. Van anderstalige artikels wordt een Nederlandstalige vertaling aangeleverd. Anders wordt het artikel niet gepubliceerd.

Uitsmijter

